

পাট টেবুলৰ কিতাপখনৰ ওপৰতে মূৰ পেলাই মাজনীয়ে কেতিয়া সপোন ৰাজ্যখনলৈ উৰা মাৰিলে টলকিবই নোৱাৰিলে। মাজনীৰ বাবে এই জগতখন বৰ মৰমৰ, বৰ আপোন-গাপোন লগা। ইয়াত তাই গছ-পাতৰ সৈতে কথা পাতে, জোন-বেলিৰ লগত ধেমালি কৰে। ভাগৰ লাগিলে বতাহৰ কোলাত শুই পৰে। আজিও তাইক দেখি ফুলবোৰে

জিতুমণি পাঠক

মিচিকিয়া হাঁহিৰে আদৰণি জনালে। সৰু-সৰু চৰাইবোৰে মাজনী বা, মাজনী বা বুলি কিৰিলিয়ালে। মাজনীয়ে এই আটাইবোৰকে উপেক্ষা কৰি সেই বিশেষ শব্দটোৰ উৎসৰ ফালে আগুৱাই গ'ল। সোমায়ৈ তাই শুনিছিল শব্দটো। খুট-খুট, খাট-খাট। যেন এটা কাৰখানাহে চলিছে। মুকলি ঠাইখনত থিয় হৈ তাই দেখিলে সকলো ব্যস্ত কাঠৰ এটা প্ৰকাণ্ড ঘৰ সজাত। কাৰোৱেই যেন কাৰো ফালে চাবলৈ বা এয়াৰি মাত দিবলৈ আহৰি নাই। অন্য দিনাখন মাজনীক দেখাৰ লগে লগে যিদৰে সিহঁতে আন্তৰিক সন্তোষ জনায়, আজি যেন তাৰ ব্যতিক্ৰম। মাজনী অকণমান ক্ষুণ্ণ হ'ল। সেই সময়তে তাইৰ গাৰ কাৰেৰেই কাঠ এচলা কোনোমতে চোঁচৰাই টানি নিয়া চিনাকি এন্দুৰটোক দেখি কিনো হৈছে এইবোৰ জানিবলৈ আথে-বাথে সুধিলে— এন্দুৰ কাই, কিনো কৰিছা এইবোৰ তোমালোকে? মোকো নোকোৱা নেকি?

ঃ 'দেখা নাই নে, ওপৰত কি লিখা আছে? সংগ্ৰহালয়। তাকে বনাই আছো'— এন্দুৰটোৰ উত্তৰে মাজনীৰ গা বিক্ষিপ্ত যদিও তালৈ জৰ্জৰ নকৰি বাট আগটি ধৰি আকৌ সুধিলে, 'সংগ্ৰহালয়! এইটোনো আকৌ কি বস্তু? মোক বুজাই কোৱা চোন।'

ঃ এহু! দিগ্‌দৰিখন নকৰিবাচোন। এইবোৰ বুজাই থাকিবলৈ এতিয়া সময় নাই। দেৰি

হ'লে কথা বিয়ম হ'ব— এই বুলি ততাতৈয়াকৈ সি ঘৰটোৰ ভিতৰত সোমাল। মাজনীয়েও তাৰ পিছ নেৰিলে। এন্দুৰটোৰ পিছে পিছে ঘৰটোৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈ দেখিলে ভিতৰতচোন আৰু কিছুমান অদ্ভুত কাণ্ড-কাৰখানা। হাতী, ভালুক, সিংহ, গঁড়কে আৰম্ভ কৰি শিয়াল, কুকুৰ, ছাগলী আদি সকলোৱেই বিভিন্ন কামত ব্যস্ত। প্ৰকাণ্ড ঘৰটোক কিছুমান সৰু সৰু কুঠৰীত ভাগ কৰি পেলাইছে। কিছুমানে আকৌ প্ৰত্যেকটো কুঠৰী

যিমনে এৰাই চলিবলৈ চেষ্টা কৰিলে মাজনীৰ তাক জনাৰ বাবে জেদ বাঢ়ি গ'ল। সেই সময়তে তাইৰ চকুত পৰিল এচুকত জিৰণি লৈ থকা বাঘটোলৈ। মাজনীয়ে ভাবিলে, এওঁৰ পৰাই নিশ্চয় কথাটো জানিব পৰা যাব। বাঘটোৰ ওচৰলৈ গৈ মৰমেৰে সুধিলে, 'বাঘ ককা, তুমি যে কামত ধৰা নাই, কথাটোনো কি?' ক্লান্ত চকুহালি মেলি বুঢ়া বাঘটোৱে ক'লে 'ইমান জৰুৰী কাম এটা নকৰি কোনোবাই বহি থাকিব পাৰেনে? কিন্তু এতিয়াতো দেহত

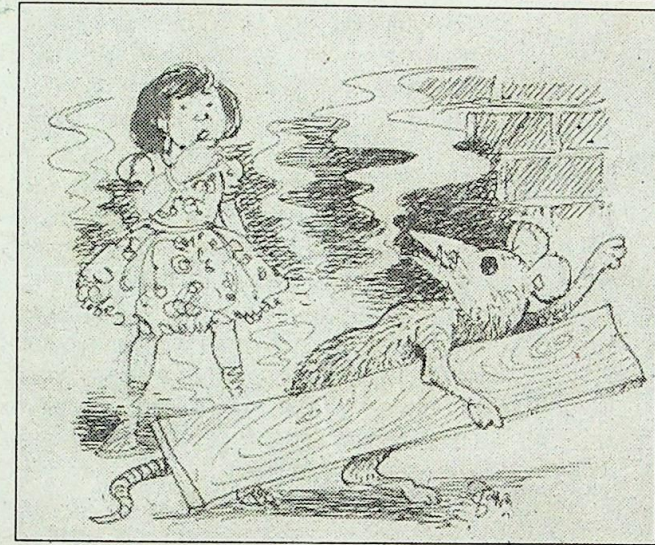
কাৰণে ৰখা হয়। মাজনীয়ে অলপ সময় গমি চাই কথাটোৰ অকণমান ভু-পাই আকৌ সুধিলে ককা, তোমালোকক আকৌ সংগ্ৰহালয়ৰ প্ৰয়োজন কিয় হ'ল?

ঃ এহু এইজনী। আমাৰ বাবে আকৌ কিয়? এইবোৰ তোমালোকৰ, তোমালোক মানুহবোৰৰ বাবেহে সাজিছো। মাজনীৰ এইবাৰ অবাৰ হোৱা পাল। বাঘ ককাই কয় কি? মানুহৰনো কি বস্তুটোনো এওঁলোকে এইদৰে সংৰক্ষণৰ কাৰণে যুদ্ধকালীন প্ৰস্তুতি চলাইছে? কোঠালীবোৰৰ ওপৰত দয়া, প্ৰেম আদি শব্দবোৰনো কিয় লিখিছে? বিভিন্ন প্ৰশ্ন একে লগে আহি মাজনীক জুমুৰি ধৰিলেহি। বাঘটোৱে যেন মাজনীৰ মনৰ কথাবোৰ গম পালে। সেয়েহে মাত লগালে— 'মাজনী, তুমি বেয়া নাপাবা। কিন্তু ভাবি চোৱাচোন, আজিৰ মানুহৰ মাজত দয়া, প্ৰেম, মৰমবোৰ কিমান দেখা পোৱা। যিটো হাৰত ই মানুহৰ মাজৰ পৰা নাইকিয়া হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে, এতিয়াই যদি সংৰক্ষণৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা নলওঁ, ভৱিষ্যতে তুমি তোমাৰ নাতি-নাতিনীহঁতক এইবোৰৰ বিষয়ে কি ক'বা? সেয়েহে তোমালোকৰ কথা ভাবিয়েই আমি এই সংগ্ৰহালয়টো স্থাপন কৰিছো। আজি আৰু কথাৰ মহলা মাৰি সময় নষ্ট নকৰো। নহ'লে সংৰক্ষণৰ বাবে আৰু এইবোৰ বস্তু বিচাৰি পোৱা নাযাব।'

এইবুলি বুঢ়া বাঘটোৱে গাটো জোকাৰি উঠি কামৰ তদাৰক কৰিবলৈ আগবাঢ়িল। দুৰৰ পৰা মাজনীক উদ্দেশি আকৌ এবাৰ চিঞৰি ক'লে, 'মাজনী যদি তোমালোকে ইচ্ছা কৰা, এতিয়াও সেইবোৰ বচোৱাৰ সময় শেষ হৈ যোৱা নাই। তুমি তোমাৰ লগৰ অকণিহঁতক বুজাই ক'বাচোন। এতিয়া দায়িত্ব বৈছেগে তোমালোকৰ ওপৰতেই.... তোমালোকৰ ওপৰতেই.... তোমালোকৰ....।'

মাজনী খক্‌ মক্‌ সাৰ পাই উঠিল। মাতটো তেতিয়াও যেন ৰিণ-ৰিণি ভাহি আহিয়েই আছিল।

মাজনীৰ আজৰ সপোন

সংগ্ৰহালয়ত মাজনী

ওপৰত কিছুমান ফলক আঁৰি গৈছে। তাই এইবাৰ ফলকবোৰ পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। ডাঙৰ-ডাঙৰ আখৰৰে তাত লিখা আছে দয়া, মৰম, প্ৰেম, ক্ষমা আদি। কথাবোৰৰ একো আঁতি-গুৰি নাপাই মাজনীৰ মূৰটো গৰম হৈ গ'ল। কথাটো বুজিবলৈ বিভিন্নজনক মাত দিও চালে। সকলোৱে 'অ', মাজনী' বুলি সঁহাৰিটো মাত্ৰ দি পুনৰ নিজৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল।

মাজনীয়ে হতাশাৰে ইফালে-সিফালে চালে। কথাটো সিহঁতে

আগৰ দৰে বল-শক্তি নাই। সেয়েহে অকণমান জিৰণি লৈছো।' মাজনীয়ে এইবাৰ ছল পাই অধিক আগ্ৰহৰে সুধিলে 'ককা, এই সংগ্ৰহালয় বস্তুটোনো কি? মোক ভাঙি কোৱা না।' বাঘটোৱে তাৰ হাঁতোৰাটোৱে মূৰভাৱে তাইৰ পিঠিত চপৰিয়াই ক'লে, 'দুষ্ট ছোৱালী। কিতাপ পত্ৰ নপঢ়া হবলা? নহ'লে এই সামান্য কথাটো মোক সোধানে? সংগ্ৰহালয় হ'ল য'ত পুৰণিদিনীয়া আপুৰুগীয়া সম্পদবোৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰদৰ্শনৰ